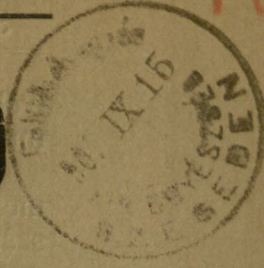


MINDSZENTI LAP



Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A mai nagy ünnep.

A magyarság ezrei fognak összeseregleni ma a pusztaszeri síkon, hogy Isten szabad ege alatt, a történelmi emlékektől gazdag ligetekben emeljék fel szívüket a népek megtartó, vezérlő Istenéhez s föllevenítsék lelkükben a hazaszeretnek azt a tüzét, mely e népet egy ezredév viszontagságai közepette megtartotta.

Árpád fejedelem halálának évfordulója ez a kegyeletos emlékezésre indító, fenköltcélu, magasztos ünnepély.

S míg ezek ajkán szárnyra kap az áhitat fohásza, a küzdelem véres árnyai közé a béke derült képei szövődnek. E siron egykor az ősi örökét birtokba vevő magyarság földet rázó vihara száguldott.

Messze keletről jöttek a hősök, kiket vezérelt Csaba hagyományosa, Emese álma, Árpád vitéz bölcse; jöttek s diadalmas karral meghódították a négy folyam dús rónaságát s lerakták a magyar állam alapköveit az első nemzetgyűlésen.

S a hódítás kiállta az idők sulyos próbáját; az első törvényben elvetett mag kikelt.

A nép, mely egykor nehéz harcok

közepette hazát szerzett magának, megsokasodva, megerősödve él a haza földjén; a szabadság fája, amely első intézményeiben gyökerezett, gazdag lombot hajtott, mely a kései nemzedéknek nyújt biztos ótalma, enyhe védelmet.

A multak sötét küzdelmeiből kiemelkedett a béke mosolygó napja s ma már áldásos gyümölcseit élvezzi milliók tábora, kik — küzdelmek közepette bár — de a biztató jövő reménységével munkáljuk a magyar haza éltető talaját.

A honfoglalás és állammá alakulás nagyjelentőségű tényének mai gyönyörű ünnepe ezért kiváló fontosságú. Feléleszti a hazaszeretnek néha csak lappangva égő, hamvadni kezdő lángját s a mult tanulságos emlékeivel acélozza meg az önbizalom erejét.

Az a nép, mely a műveltség alsó fokán állva is szervezkedő bölcseséggel, a szabadság géniuszának égi jegyében építi meg államiságának fundamentumait s azt fejlesztve, minden támadást diadalmasan visszaver, méltán emlékezhetik büszke örömmel a multa; az a nép, mely nyelvét, fáját, egyéniségét, a Gondviseléstől nyert értékes tulajdonait öntudatos erővel nemcsak megvédeni, de emelni tudta, bátorság-

gal tekinthet a jövőbe. Érhetik támadások, zudolhat ellene ezernyi vész, szikla gyanánt, rendületlenül áll meg helyén ezután is, győzedelmesen veri le az ellen ádáz támadásait.

Népünknek a Tisza-Duna közén örök hivatása van. Sok a nép fajai fölött fentartani a szabadságot, emelni, vinni az emberiséget a tökéletesedés útján.

Méltán siet hát a megszentelt mezőre a hazafiak buzgó sokasága. E mezőn a honszerem üditő forrása harmatoz, elhunyt hősök vére hullásától piros a réti virág; nem enyésző dicsőség fuvalmát hordozza szárnyán a barangoló őszi szél! E síkon az ezredévi küzdelmet győztesen kiállt magyar nemzeti állam bölcsője ringott s az ünneplők lépte azoknak sirhalma felett döng, akik e bölcsőt zordon paizsakon magasra emelték. Legyen emléküik áldott és boldog, örökké boldog e hon!

Hazaszerető lakói e községnek!

Magyarok!

Ünnepeljünk mi is a nép ezreivel! Rójuk le a hálának és kegyeletnek élő adóját a honfoglaló hősök iránt kész szívvel, buzgó lélekkel az emlékezet oltárán; ujtsuk fel azon időknek tündöklő képét lelki szemünk előtt, ame-

TÁRCA.

A GYÖNGYÖS HÖLGY.

A selyem megkopott rajta. Egy év előtt fénye volt a karcsu termetet magába záró gyöngyös deréknak. Azóta egyre kopott, a gyöngyök mind lehultak s a gömbölyű idomok kisorvadtak az átlátszóvá pusztult ruhából. Szegény szép nő, hideg szél fú már: a hattyprémes kis bundája hová lett, amelyikbe olyan begyesen huzta bele szép fehér nyakát? Hát a megszínbárony kis kalap és az érdekes arc kedves nevetése?

Ennyit, az egész utca csak ennyit tud, ennyit mond felőle. Honnét került ide az utcára egy évvel ezelőtt: ki tudja? Mint valami izgató rejtély suhogott át selymében az utcán s egyre kopott. A gyöngyös ruhának ez a drámája adott róla némi magyarázatot. Azt, — s részvételt pislogtak rá az emberek — hogy ahonnét jött, ott hej, jobb dolga lehetett.

Semmi egyéb ennek a roskadó életnek a történetéből s a kopott nő láztól kivert, szederjes ajkakkal, lezárt szempillákkal, hideg kézzel omlott a rendőrbiztos karjába: hogy vigye hát, vezesse.

Az utca kimeresztette a szemét, eltátotta a száját.

— Ahol teszik föl a gyöngyös hölgyet egy kocsiára!

A biztos be akarta zárni a szobát, minek? Tessék körülnézni: nincs itt semmi az övéből, a ládák üresek, fekete gyöngyszemek feküsznek szétszórva a szekrény aljában . . . egyik szögletében két hófehér csipkés ing . . . egyéb semmi . . .

A rendőr a zárt kocsi üvegén vissza szólt a ráncos arc szobaasszonynak:

— Félóra múlva fönt legyen.

Az anyó megértette s bánatosan néz a kocsi után, mely csöndesen halad, mintha halottat vinne . . .

Két rendőr tartja a karjánál, hogy oda ne vágódjék a szoba padlójára. Csontos ujjai görcsösen kapaszkodnak az egyenruha színörjába s a csüngő állásban erőtlenül bukik a fej előre, miáltal a hosszú fekete haj bontott fonatai átsimulnak a ziháló mellre. A száraz ajkak grimaszokban mozognak, szétnyílnak, utat adva a láz szürke leheletének s az égő kinra, mely kiszáritja száját, csamcsogva gyűjti nyelvvel a beteg nedvet. Az irnok ur föláll s egy pohár vízzel kinálja meg, melyet a beteg nő mohón szív magába; aztán sziszegve rázkódik össze a támasztó karok közt.

— Egy év óta tartózkodik itt bíró uram, nem tudja senki, ki ő, nem tudni miből élt.

Nyögő sóhajjal felel a beteg, azt mondja ebben, hogy érti, miszerint róla van szó. A fejét lassan visszahajítja s odamutatja a bírónak viasz-arcát, hogy döbbenjen meg tőle. Ha ez a mozgás nem mutatja, hogy él, bátran belefektethetik a négy szál deszka közé.

— Semmiféle írása nincs?

— Semmije sincs.

A bíró föláll, odalép a beteg elé, közel és hangosan szól hozzá. A lázbetegek nagyot szoktak hallani.

— Asszonyom gondoskodva lesz magáról, csak beszéljen.

A viasz-arc idegeiben van még annyi erő, hogy elkezd rángatózni. Ennél többet nem tud beszélni. Ez is érthető, azt mondja: szeretnék de nem tudok. S erőtlenül bukik vissza a fej s vele a fekete hajfonatok a beesett mellre. Ni, a kopott selyemruhán, mintha egy gyöngyszem maradt volna még. Még se az. A kelme fölissza, ismét eltűnik. Onnét hullott le a hosszú szempillák közül . . .

— Jelenter alásan bíró uram a háziasszonyát berendeltem. Az tán tud felőle valamit.

— Hogy talált reá a biztos ur?

— Az a nő jelentette, hogy már nem tartja a házban. Félt, hogy ott hal meg a nyakán. Ott találtam egy szegényes ágyban így felöltözve feküdt, senki sem volt mellette.

— S a betegnek vehette-e szavát?

— Nem. Kiterjesztette karját, nyögve mutatott a sarokban álló kantára. Vízért kért. Friss vizet hozattam be, mert a kanta szájában pók lakott már.

— A holmija közt valami irás . . .

— Semmije nincsen, csak két fehér csipkés inge s a szekrény aljában nagy, fekete gyöngyök . . .

Csöndesedik a beteg! Nesztelen sóhajokban vesz el a lélekzete, ujjai megcsusz-
nak

lyek megszerezték, biztosították számunkra az áldott haza földjét.

Zendüljön meg ott, az emlékezés mezején édes anyanyelvünkön az ima, szárnyaljon a nép szaván égbe a himnusz; legyünk érzésben, nyelvben, jó reményben égyek, magyarok!

Üresek az iskolák.

Ha valaki a népoktatásügy szolgálatában hivatalosan és hivatal szerint működik s éber figyelemmel kíséri az oktatásügy ezen fontos tagozatánál előforduló minden mozzanatot, kedvező és kedvezőtlen tapasztalatok birtokába jut.

Örömmel tapasztalja az érdeklődő, hogy a vallás- és közokt. minisztérium, karöltve a törvényhatóságokkal, minden lehetőséget elkövet a beiskolázás tökéletesítésére. Örömmel tapasztalja különösen ez évben azon intézkedéseivel, melyet legutóbbi rendeletével fogantatosított.

Szomorúan kell azonban megállapítanunk, miszerint e rendelet községünkre nézve eddigelé csak papirosan maradt. Mert fájdalommal kell megállapítani a mindszenti ügybuzgó tanítóknak, hogy dacára eme szigorú rendeletnek, üresek az iskolák. Keressük-e okát ezen szomorú ténykörülményeknek? Reá mutatassunk-e azon okokra, melyek ezt előidézik? Ne. Hiszen aki figyelemmel kísérte már eddig is vajudó és megoldásra várt állapotokat, s aki észbe veszi, az bizonyára megtalálja.

Szerény soraimmal leszek bátor ezen mostoha ügygyel foglalkozni. Nem azért, mintha ezen ügy hivatott jóltevőjének képelném magam, hanem ezen ügyben való hétköznapi foglalkozásomból eredő érdekeltiségtől ösztönözve. Óhajom ennek kapcsán a vezető körök figyelmét s egyúttal hathatós intézkedését kérni arra, mely jelen tanévben az elemi, de különösen a gazd. ism. iskolai tanulók rendetlen beiskoláztatására vonatkoz-

a rendőrök vállain s lassan rá ereszkedik erőtlen lábaira, melyeket vékony kivágott szőr-cipő főd.

Az ajtón most egy törpe öreg asszony mozog be lihegve. A rendőrbiztos fölismeri és bemutatja, hogy ez a beteg háziaszonya.

— Én, én vagyok a szerencsétlen. Nekem mindig ilyen szerencsém volt világéletemben. Tessék, ilyen nagy beteg esett a nyakamba. Se éjjelem se nappalom, jaj, a szegény miatt nem volt. Ápoltam, ettettem, itattam, de hát kérem, én is beteg öreg vagyok: csak azt tehettem, ami kitelt tőlem.

— Ne fecsegenj annyit, hanem azt mondja meg, ki ez a nő?

— Ki, én Istenem, hogy ki? Hát én tudom? Ugy jött egy napon, amikor még új volt ez a gyöngyös ruha.

Az öreg asszony odanyul a beteg kopott ruhájához, mire az megmozdítja a fejét.

— Nem tudja ön azt, hogy jelenteni kell, ha idegen jó valakihez lakásba? Azt tudnia kell.

A vén asszony ijedt sipákolásba fog.

— Jézusz, egy ilyen szegény tudatlan öreg asszony, mint én, honnan tudja, könyörgök, a törvényt? Oh, kérem, az én szemeim nagyon gyöngék, nem látom az írást.

— De a nevének csak megmondta?

— A nevének? Annának hívtuk. Csak annyit mondott, mikor odajött, hogy Anna a neve. Sok, sok mindenféleje volt, de mind eladogatta.

— Önnek tudnia kell, miből élt, mit művelt ez a szerencsétlen?

— Uram teremtmény, miből élt, mit művelt? Anna jó nő volt, de én nem tudom

nak. Eddigelé általános szokás volt a szülők részéről, hogy gyermekeiket okt. eleje, vagy okt. végéig — nem törődve az előjáróság felszólításával — nem adták fel iskolába. S március elején megindult a vándorlás úgy, hogy sajnálattal voltam kénytelen tapasztalni május második felében, hogy a tanítás lehetőségére növendék-hiány miatt majdnem megszünt.

Ez így volt eddig. De úgy látom, ha az előjáróság idejében nem szorgalmazza, úgy nem fog változni a jelen évben sem. Miután a község atyai gondoskodása, anyagi támogatása s a minisztérium hozzájárulásával a külön szaktanítós gazdasági ismétlő iskolát szervezte, ezen fenforgó, eddig közönnnyel nézett, megoldásra várt állapotokat megszüntetni, vagy legalább is orvosolni szükségesnek látszik. Mert csak akkor tudja úgy a szaktanító, valamint az iskola hivatását teljes egészében betölteni, ha a rendesebb iskoláztatás kérdése meg lesz oldva.

Számszerű adatokkal bizonyíthatom be, hogy hány félnapot tölt a gyermek az iskolában. Legjobb esetet véve alapul, szeptember 15-én megkezdődik a tanítás heti 3 órával. Ez november 1-ig kitesz 6 hetet vagyis 18 órát. Nov. 1-től április 1-ig heti 6 órájával 22 hét vagyis 132 óra. Ápr. 1-től jun. 15-ig heti 3 órával, 11 hét, vagyis 33 óra. Egy növendék tehát 1 éven át 205 órát, azaz 62 és fél napot töltene az iskolában. Másik esetet felvéve, a szaktanító szept. 15-én sajnálattal állapítja meg, hogy a tanteremben csupán egy-két tanuló van. (Ez az állapot uralkodik ma.) Az iskolai hatóság megkeresésére az előjáróság sürgeti a beiratkozást. Ez eltart okt. 1-ig. A jobb indulatu szülők egyrésze okt. 1. után beiratja gyermekét az iskolába. Legtöbb azonban különböző okok miatt igazolttan, vagy igazolatlanul történt mulasztást követ el. Ezen mulasztás miatt a szept. és okt. havi 18 órából 12 óra törlendő lesz. Ahol az előjáróság erélyes, ott nov.

miből élt. A szobáért pontosan fizetett, mit törődtem mással. Néha egy kis levest adtam neki, azért is fizetett, nem volt hozzá közöm, hogy megkérdejem: miből.

— Hát nem tudott önhöz olyan bizalmas lenni, hogy egyet-mást elmondott volna?

— Mondott.

— Mit?

— Mindig csak azt, hogy ő a legboldogtalanabb asszony. Oh, én sirtam, mikor ezt mondta, mert ő is sirt.

— Egyebet nem mondott?

— Meg azt, hogy messze van a férje. S a szegény ilyenkor leborult a karjára . . .

Senki semmit többet nem tud e roskadó fiatal életről. Ki lehet ez a nő? Minek törporengeni ezen, mikor senki választ adni nem tud! Majd . . . hátha fölgyógyul . . . s megszólal a bíró:

— Kórházba kell szállítani!

Ut a sir felé . . .

Egy kórház-szolga kopogtat s lép be a bíró elé.

— A kórház-gondnok ur tisztelteti bíró urat, ezt találták az imént beszállított haldokló asszonynál.

— Mi az?

— Egy levél.

A bíró olvassa:

„Asszony, én nem vagyok többé az ön férje. Ön megszünt létezni rám nézve abban a csókban, melylyel nevémet gyalázta meg. Reggelre hagyja el házamat, vigye el ami az öné. A gyermekeket én vettem ki a bölcsőből. Büntetése az lesz, hogy sohase lássa többé. Vigyázzon, ne merészeljen a kezében tartott pisztoly csöve elé jönni! Iván.“

1-től az iskolabajlás elég rendes. Összegezve jun. 15-ig a rendszeren iskolát látogató növendékek fél napi óraszámát, 30 és fél napot tesz ki.

Nézzük a rosszabb esetet, ahol az előjáróság a be nem iratkozottak szorgalmazását csak nov. hóban kezdi meg. Beleszámítva az ekkor beiratkozott növendékek mulasztásait, alig tölt el 15—20 félnapot az iskolában. Ezen idő alatt kell a szaktanítós gazd. ism. iskolának a mindennapi iskolában szerzett ismereteket föleleveníteni, sokszor pótolni, kiegészíteni, a munkát megkedveltetni, az intenzívebb gazdálkodás magvát elhinteni, a gazdálkodás sokoldalú tudományába bevezetni, őt abban jártassá tenni s megszilárdítani. E sikertelen munka kedvét vesztí a tanítónak, de a tanítványnak is. Ezek szülik azután azon közszájon forgó tényt: „minek az ilyen iskola, be kell azt csukni.“

Kérjük tehát az előjáróságot, hogy vegye fel sürgős teendői közé a beiskoláztatás fontos ügyét s hasson oda, hogy községünk polgárai, szigorú büntetés terhe mellett, minél előbb iskolába vezessék tanköteles gyermekeiket.

* * *

Eddig a szaktanító cikke, amelyet nagy részben mi osztunk, mert tudjuk mérlegelni helyzetét, sok esetben a szülők hanyagsága által támasztott mizériákkal szemben. Nagyon jól tudjuk, hogy a tanulók rendetlen iskolabajlását, a hivatása magaslatán álló tanítónak ambícióján csorbát ejt. Elég szomorú ez. Viszont a gazdaközönség is szomorú, inséges időnek néz elébe s bizony minden, szerényebb sorsu gazdálkodónk azon iparkodik, hogy a folyamatban levő őszi betakarításnál gyermekeit használja segítségül, mert a napszámok fizetését nem bírja a sovány termés. Szerintünk a kettő közötti aranyutat kellene megtalálni, amelynek fonala mégis csak a szülők jóindulatához vezet. Az előjáróság — mint arról sok esetben meggyőződünk — mindenkor szíven viselte a népoktatás ügyének előmozdítását s a beiratkozások sürgetésén jelenleg is dolgoznak. — A szerk.

A gazdakongresszusról.

Lapunkat senki nem vádolhatja azzal, hogy nem lelkes híve a magyar földbirtok és a gazdaközönségnek. Mindent elkövetünk ezeknek propagálására, nemcsak azért, mert földmívelő ország vagyunk, hanem azért is, mert nem tartjuk nacionaista frázisnak azt a mondatot, hogy a magyar földbirtokosság, mely a középosztálynak zöme, a nemzet gerincét képezi. A magyar föld szeretete és a gazdaközönség megbecsülése azonban nem tarthat vissza bennünket attól, hogy egyes fölmerülő jelenségek alkalmából véleményünket leplezetlenül ki ne mondjuk.

Ilyen véleményt provokálnak a pécsi gazdakongresszus határozatainak. Konstatáljuk, hogy a pécsi gazdák is abba a hibába estek, amibe a szociálisták: tisztára a maguk szempontjából nézik a világ folyását és nem törődnek mással, csak a saját érdekükkel. Azt kívánják, hogy minden törvényt, minden intézményüket az a szellem lengje át, amely a földbirtokosoknak kedvez; azt kívánják, hogy az ipari s kereskedelmi, nemkülönben a szociális ügyeket is úgy intézzék a kormányzók, mintha iparos, kereskedő és proletár nem is lenne az országban, csak gazda, illetve földbirtokos.

Eltekintve attól, hogy az ilyen exkluzív követeléseket úgy sem lehet teljesíteni, mert hiszen akkor egészen tönkre menne az ország,

az ilyen magatartás nagyon rossz vért szül a többi néprétegekben. Pedig erre nincs semmi szükség; sokkal jobb, ha a különböző osztályok békés egyetértésben élnek egymás mellett. Amúgy is elég hangos az ország az agrárius és kontra-agrárius jelszavaktól.

Valóban kár, hogy a pécsi kongresszus nem foglalkozott a jelenlegi drágasággal, amely azzal fenyeget, hogy inséggé fajul. Kár, hogy nem akadt egyetlenegy indítvány sem, amely azt célozta volna, hogy korlátozzák a buza- és állatkivitelt, ami nagy mértékben csökkentené a drágaságot. Arról sem esett szó, hogy miképpen lehetne a kivándorlást megszüntetni, a földéhséget csillapítani, mezőgazdasági munkával foglalkozó népet több keresethez juttatni. Elvártuk volna a magyar nemzet gerincétől, hogy ezekkel is foglalkozott volna. Ehelyett a gazda urak csak a saját sérelmeikkel hozakodtak elő és felállítottak olyan és annyi követelést, amelyeknek teljesítése esetében Magyarországból nem kétszáz ezer, hanem fél millió ember vándorolna ki évente.

Csak sajnálni való, hogy ilyen szűk látókörből, önző szempontokból indult ki a pécsi gazdakongresszus, de megjegyezzük, hogy ez nem egészen a magyar gazdák hibájából történt. A kongresszust ugyanis az Országos Magyar Gazdasági Egyesület rendezte, amelyben a legexkluzívabb agrár szempontok dominálnak, amely a gazdák harcosa, a merkantilisták támadója. Az Omge szelleme lengte át az egész kongresszust és innen van az, hogy a legtöbb határozati javaslat részben szerénytelen, részben provokatív.

Pedig az ilyen magatartással célt elérni nem lehet. Amely osztály Magyarországon boldogulni akar, és boldogulni akar hagyni más osztályokat is, annak szerényebbnek és áldozatkészebbnek kell lenni. Mi a magyar gazdákat ilyeneknek ismerjük s ezt a jó véleményüket a pécsi kongresszus nem ingathatja meg.

Ujdonságok.

— **Árpád-ünnepély.** Pénteken este jelent meg községünkben a csendőrök előőrse, a mely részben aznap, részben szombaton reggel vonult el az ünnepély színhelyére. Különböző őrökből 100 csendőr lesz ez alkalomból a rend fentartására összpontosítva. Szerdán kezdtek el a sátrak építését s azután napról-napra mozgalmasabb lett a műemlék környéke. Megjöttek pénteken a budapesti diszitők is, kik az ünnepély színterét fogják a nap méltóságának megfelelőleg feldiszipolni. Szombaton délelőtt vonultak Mindszenten keresztül a mezőhegyesi állami fogatok, Spitka József intéző vezetése alatt, számra 35-en. A Pallavicini-uradalom levelényi majorjában lesznek elszállásolva és vasárnap a Kistelek felől érkező vendégeket fogják Pusztaszerre szállítani. Ugyancsak 35 uradalmi fogatot állított a ünnepély-rendezésére a Pallavicini-uradalom, valamint 50 magánfogatot a saját költségén. Az előkelőségek, u. m. a miniszter, főrendiházi tagok és országgyűlési képviselők részére följajánlotta Pallavicini örgrőf a pusztaszeri vadászkastélyát; akik itt helyet nem találnának, azokat magyaros vendégszeretet várja a pusztaszeri majorban, a községi jegyzői lakban, valamint a szomszédos bérlők majorjaiban. Saját vendégeül látja a Pallavicini-uradalom a Szegedről kiránduló 100 diákot. Külön sátorot készítettett részükre, nemkülönben a szegedi szombatások egyesülete részére. Az emlék körüli belső térségen 3 sátor emelkedik. A 4 vendéglősátor a külső térségen van elhelyezve. Szóval gondoskodva van róla, hogy a közönség igé-

nyei minden oldalról ki legyenek elégitve. Itthon Mindszenten is nagy a készülődés, a fél falu bizonyára künn lesz az ünnepélyen. Megérkezett szombaton délelőtt a község kosszorúja, az érdeklődők megtekinthették délután a község házában, a diszes kör alakú babérkoszorút; két oldalt lecsüngő 2 méteres szalagján ez a fölírás olvasható: A honszerző Árpád emlékének — Mindszent közönsége. Hármasküldöttség: a bíró, jegyző, plébános fogják emlékre helyezni. Szervezte van a menetet vezető bandérium is, tagjai: Tábit János vezetése alatt Veres János, Bozó Ferenc, Szakály Mihály, Seres Balázs, Apró Balázs (tanyai), Marton Ede. A réveknél intézkedett a bérlő, hogy kellő számú jármű álljon az átkelők rendelkezésére. Ennek dacára felhívta az előjáróság a helybeli közönséget, hogy ki-ki igyekezzék kocsiját még az éjjel, vagy hajnalban a jobbpárra terelni, hogy vasárnap reggel a vidékiek kényelmesen és biztosan átjuthassanak. Ezek után csak azt kell kívánni, hogy az idáig kedvező idő, még az ünnep napján is megemberelje magát, mert ha várakozáson alul maradna az odatörekvők száma, az bizonyára azért lesz, mert hogy a közönség még élénken emlékezik az 1896. évi ünnepély esős napjára.

— **Tanfelügyelőnk tanulmányútja.** Vármegyénk tanfelügyelője: Scossa Dezső kir. tanácsos tanulmányútra külföldre utazott. Utjának iránya: Berlin, Hamburg, Bréma, Amszterdam, Büsszel, Páris, Lion, Köln, Mainz Bazel, München, Regensburg, Bécs. A királyi tanfelügyelő a közoktatásügyi kormány megbízásából a modern népoktatásügyi intézményeket, a műhelyi oktatással egybekötött iskolákat fogja tanulmányozni és tanulmányújáról októberben érkezik haza.

— **5668.** Ez a nagy szám a zsidó évszámítás jelzi, mely tudvalevően a világ teremtéséből indult ki. E számítás szerint tehát a világ teremtésétől napjainkig teljes 5657. esztendő telt el és most hétfőn léptünk be a világteremtésnek 5668-ik évébe. Két napig tart a zsidó újévi ünnep, a legnagyobb ünnepnapok egyike, melyen — az irás szerint — a mindentudó, mindentlátó, kegyelmes egy igaz Isten lezárja minden ember élete könyvének lapját, hogy az illetőt a következő esztendőben életre vagy halálra, jó vagy balsorsra elörje. Megpecsételi azután az ember sorsát az engesztelődés napján, a nagyböjtön hozott isteni ítélet. Újév napját zsidó polgártársaink ájtatos imában elmerülve, töltötték az idén is a templomban.

— **Az egyenes adók reformja.** Wekerle Sándor miniszterelnök-pénzügyminiszter az egyenes adókra vonatkozó összes javaslatokat már elkészítette és az egyes minisztereknek el is küldötte. Az egyenes adók összességére kiterjedő javaslatokat a kezeses egyszerűbbé tételére vonatkozó javaslatokkal együtt, a király engedelmeinek kikérése után az ősz folyamán, még pedig minden valószínűség szerint a jövő évi költségvetéssel együtt fogja a miniszter a képviselőház elé terjeszteni.

— **A kiskoruakért vállalt kezesesség.** Érdekes határozatot hozott a Kuria. Kimondotta, hogy a kiskoruért elvállalt kezesi kötelezésnek jogi hatálya van. Az érdekes határozat a következő: „A kiskoru az általános magánjogi elvek szerint viszterherrel járó szerződéssel magát nem kötelezheti ugyan, de hogyha terhes szerződés megkötésére cselekvési képességgel bíró egyén a kiskoru kötelezettségének teljesítésére nézve a kiskoruért felelősséget vállalt harmadik személy irányá-

ban, úgy ő vállalja magára a kiskoru kötelezettségének teljesítését és az erre irányuló kötelezés folytán tárgyilag érvényes szerződésnél a kiskoru helyett ő tartozván a jogositott részére a szolgáltatást teljesíteni, ő maga lép a jogositott közvetlen kötelezettségi viszonyba“. Ezek után megdőlt néhány bíróságnak eddig folytatott azon gyakorlata, melylyel a pénzügyintézeteket keresetükkel azon alapon utasították el, hogy a kiskoruért elvállalt kezelési kötelezettségének jogi hatálya nincs azért, mert ha a főadós nem áll kötelezettségben, nem állhat kötelezettségben a kezes sem a budapesti kir. ítélőtábla G. 63. sz. alatt hozott ítéletében kimondotta, hogy a szövetkezet igazgatóságának tagjait pusztán e minőségük alapján vagyoni felelősség harmadik személyekkel szemben, szavatosság pedig egyáltalában nem terheli.

— **Vér a bálban.** Ritka eset Mindszenten, hogy parasztbál alkalmával vér ne fesse pirosra a vendéglő padlóját. Így volt ez a múlt vasárnap is. Gyovai István vendéglőjében nagyban ropták a táncot, amikor Pap Imre és Sándor Mihály valami fölött összekülönböztek. A hevesebb vértű Sándor nem sokat teketóriázott, hanem sebtiben úgy arcul lepte Papot, hogy az szinte beletántorodott. A megszegyenített Pap, a jóhírnevén esett csorbát olybá akarta kiköszörölni, hogy élesre fent bicskáját kétszer beledöfte ellenfelének koponyájába. Persze nagy lett a riadalom a vér láttára s a táncos nép széjjelfutott. Tóth Imre, aki szintén ott hagyta a bálát, egy leányt kísért haza a csúcsra s utközben Pap Imre és Szabó János legények, két társuk segítségével megrohanták s alaposan eldönggették a lánykísérő gavallért. — Ugyancsak vasárnap este még a Herceg István vendéglőjében is volt hasonló kaliberű parázs verekedés. Ott Szabó István osztogatta Nagy Józsefnek a nyaklevest, aki sörösüveget röpített a pofont osztó fejére. A sörösüveg nem tévesztett célt. Talált. Szabó István fejét legott elöntötte a vér, de hogy csufságban ne maradjon, előkereste ólmos végű botját s azzal operálta meg Nagy Józsefet, irtó kegyetlenül. Másnap a csendőrség jóindulata folytán a főszolgabírónál tisztelegtek a duhaj legények s fejenkint 4—10 napi pihenőt kaptak.

— **Uj huszkoronás bankjegyek.** A Magyar-osztrák Bank vezetősége elhatározta, hogy a jelenleg forgalomba levő huszkoronás bankjegyeket bevonja és helyettük új huszkoronás bankjegyeket ad ki. Az előkészületek az új bankjegyek előállítására már forgalomba hozhatók is lesznek. A jelenlegi huszkoronás pénzből forgalomba levő számtalan hamisítvány készítése főleg a jegybankot az új bankjegy kibocsátására.

— **A bucsujárás.** A keresztény világ első századaiból ered a bucsu, mint a töredelmzési fegyelem egyik folyamánya. A régi egyházban nyilvános és magán töredelmzésiek divatoztak. Az előbbinek tárgyául hajdan a bálványozás, gyilkosság és házasságtörés bűne szolgált melynek elkövetőit nyílt töredelmzés alá vetették, gyónás után zsákba öltöztették és az egyházból kirekesztették. Hogy pedig bocsánatot nyerhessenek s az egyház kebelébe visszavétesenek, a megállapított négy állomáson kellett áthaladniuk, tudniillik, hosszú, négy-öt évi időközökben a sirók, halgatók, térdeiők és együttállók állomásain. E peniciatartás alól már I. Theodórusz császár intézkedése szerint is, csak nagynehezen menekülhettek kivételesen egyes bűnösök. Ezt a felmentést nevezték bucsunak. A felmentést, bucsut, a bűnösnek más jó cselekedettel is kellett kipótolni. Így buzgó és jámbor célra fordítandó pénzázdozattal, amelynek gyűjtésére bucsukat hirdettek s az ősz-

szegyjött pénzt azután építésére, foglyok váltására s egyéb keresztényi közcélra fordították. Csodálatos, hogy a bucsu mint ily föredelmezési intézmény, annyi évszázadon át folyvást fenmaradt s ahhoz, különösen a vidéki, korlátoltabb értelműségű népség még most is szívósan ragaszkodik. Nem csekély megnyugvást keres és talál abban, hogy nyilvános menetben, hosszú gyaloglás és szent énekek hangoztatása mellett, járuljon a kittizött helyekre, hol gyónás, áldozás és némi csekély pénz vagy más fogadalmi tárgy felajánlása után, mintegy lelkileg megtisztulva tér tűzhelyére és foglalkozásához vissza.

— Az első gözmozdony. Az „Invicta“ nevű régi mozdony, amelyet maga a nagy Stephenson állított össze 75 évvel ezelőtt, most afándékozás után Canterbury város tulajdonába került. A rendkívül becses, de nagyon rokkant ereklyét a város egyik kapuja mellett külön téren helyezték el és ott ünnepélyesen leleplezték, mint oly emléket, amely nemcsak alkotója dicsőségét hirdesse, hanem Angliáét is, amely megajándákozta a világot a vasúttal. Az öreg mozdonyt 1830-ban használták először.

— Ismertető jel. A gyerekek nagy veszedelés közepette rohannak be az apjukhoz. Egy nagy macskát cipelnek hozzá.

— Apa — adja elő a kérdést az egyik, — tudod, ugy-e, hogy van nekünk hat kis macskánk?

— Tudom.

— Hát ez itt az öreg. Az egyik öreg. Csak azt nem tudjuk, hogy a kicsiknek az apjuk-e, vagy az az anyjuk? Hogy lehetne ezt megtudni?

Az apa a fejét vakarja, azután csendesen szól:

— Nagyon egyszerű. Huzzátok meg jó erősen a fülét. Ha sivalkodik és karmol, akkor az anyjuk. Ha ellenben nyugodtan, megadással türi, akkor az apjuk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1907.

Értesítés.

Mindszent község mélyentisztelt közönségének szives tudomására adom, hogy október hó 1-én Mindszenten letelepszem s a polgári iskolai lányok tanítását az összes tantárgyakból elvállalom s kötelezem magam, hogy az általam tanított leányok bármely nyilvános intézetben sikerrel levezgáznak, amiről kitűnő működési bizonyítványaim is tanuskodnak.

Együttal megjegyzem, hogy tanítom a német és francia nyelvet, kézimunkát, rajzot, festészetet, valamint ZONGORÁÓRÁKAT is adok. Zongorázásban különösen perfekt vagyok s tanítási metódusom által rövid idő alatt szép eredmény érhető el.

Teljes tisztelettel
RIEDERER BORISKA
okl. tanítónő.

Tanításra előjegyzéseket szíveségből elfogad Horváth Antal könyv- és papirkereskedése.

Tüdővész gyógyítása.

Dr. Spengler Károly, davosi orvos módszerere szerint vezetett

„Tüdővész ellen oltó intézetet“

rendeztem be SZEGEDEN, Takaréktár-utca 3. szám alatt.

Dr KRAUSZ JÓZSEF.

3—1

Egy értelmes, jó fiú,

aki néhány polgári iskolát, de legalább is 6 elemi osztályt jó sikerrel végzett, tanulónak felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Aki valamit venni, vagy eladni akar, az hirdessen a Mindszenti Lapban, mely a vármegye minden községébe eljut. Olcsó hirdetési díj mellett sikere biztos lesz s mielőbb célt ér. Előfizetőknek árdíj-kedvezmény

15—18

Iskolakönyvek

Modern papíráruk
Író- és rajz-szerek
Ifjusági könyvek
Regények, művek

legnagyobb választékban
jutányos áron kaphatók

HORVÁTH ANTAL

könyv és papirkereskedésében, Mindszent



CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Városliget utca 22.
Ez a legteljesebb és legújabb géptelep

Loomobil és gőzszéplőgépek

gőzmozdonyok, jármű-vezérlőgépek, léghő-erősítők,
szélő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénnyújtók, boronák, szövetőgépek, Planet
széplők, szecskavágók, rézavágók, kiterítők,
szerszámok, darálóok, őrlőmalmok, egyetemes
szél-erőket, 2- és 3-vasúti erők és minden
egyéb gazdasági gépek.

Szántó Miksa

varrógép gyári raktárában

Hm.-Vásárhelyen, Andrássy-utca 4. sz. alatt

az őszre

250 őr b családi Singer varrógép

100 őr b karikahajós varrógép

kerül eladásra

gyári áron.

Gyönyörű képeslap-ujdonságok

a legnagyobb választékban kaphatók

HORVÁTH ANTAL PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

Folyton a legszebb és leghatásosabb ujdonságok!